

Tunceli Belediyesi

"ÇOCUKLAR CAN ANNELER CANAN"

(Çocuklara yuva/kreş,
annelere mahalle odası)

PROJESİ

Bu Proje, Tunceli'de bir ilk olarak,
Tunceli Belediyesi'nin
3-6 yaş grubu çocuklara kreş/yuva hizmeti
ile
mahallelerde kadın odası hizmetini
oluşturmasını amaçlamaktadır.

Nisan 2005

1. PROJENİN ADI:

"ÇOCUKLAR CAN ANNELER CANAN" (Çocuklara yuva/kreş, annelere mahalle odası) PROJESİ

2. PROJENİN AMACI:

- Tunceli'de örneği bulunmayan bir yuva/kreş hizmeti oluşturarak, erken çocukluk dönemindeki çocukların gelecekteki yaşam biçimini oluşturacak, bedensel, zihinsel, duygusal, psiko-motor gelişimlerini destekleyecek, onların eşitlikçi, katılımcı, yaparak-yaşayarak öğrenen, geleneksel cinsiyet rollerini reddeden, toplumsal olaylara duyarlı bireyler olarak yetişmelerine katkıda bulunan bir bakım ve geliştirme hizmet sunmak;
- Başta anneler olmak üzere tüm yetişkin kadınlar için, "Kadın Sağlık, Danışma ve dayanışma merkezi" projesi ile oluşturulacak danışma-dayanışma merkezlerinin alt yapısını oluşturacak nitelikte ve aileyi ve birey olarak kadınları güçlendirecek özelliklerde, kadınların cinsiyetlerinden kaynaklanan sorunlarını fark edip sorgulamalarına, toplumun eşit ve katılımcı bireyleri olma süreçlerine katkıda bulunacak "kadın mahalle odası" çalışmasını oluşturmak.

3. PROJENİN UYGULAMA ALANI:

Tunceli Belediyesi görev alanındaki yerleşimi kapsamaktadır.

4. PROJE SÜRESİ:

Projenin onaylandığı tarihten itibaren 18 aydır.

5. PROJE BÜTÇESİ:

Projenin bütçesi 155.663 euro'dur.

6. HEDEF KİTLE:

Projenin öncelikli hedef kitlesi; 0-6 yaş grupları arasındaki farklı özellikleri olan çocuklar ve aileleridir.

Bu gruplar, öncelikle;

- Engelli çocuklar,
- Sosyo-ekonomik düzeyi orta ve düşük ailelerin çocukları,
- Göç etmiş ailelerin çocukları,
- Anneleri ev dışında çalışan çocuklar,
- Diğer tüm çocuklardır.

Kadın odalarında yapılacak çalışmalar ise, öncelikle anneler olmak üzere tüm yetişkin kadınları kapsayacaktır.

7. HEDEFLER:

- Tunceli'de Belediye bünyesinde, halka hizmet veren bir kreş/yuva açmak ve 0-6 yaş grubu çocuklar için geliştirilmiş olan alternatif eğitim metotlarını uygulamak,
- Yuvalar merkez kabul edilerek, aile ve toplumu merkez alan çocuk çalışmaları geliştirmek,
- Mahallelerde kadın odaları oluşturarak çeşitli grup çalışmaları yapmak, kadınların bilgilenebilmesi ve bilinçlenmesine temel oluşturmak ve kadın danışma-dayanışma merkezinin alt yapısını oluşturmak.

8. PROJENİN TEMEL İŞLEVLERİ:

- ***Çocuklara hizmet:***
 - a. Çocuklara, sadece ailelerinin değil tüm toplumun değeri olarak, tam ve sağlıklı bir fiziksel ve moral gelişim için tüm ekonomik, sosyal ve kültürel olanaklardan yararlanabildikleri bir erken çocukluk dönemi bakım ve sosyalleşme hizmeti oluşturulup sunulacaktır.
 - b. Öncelikle engelli çocuklara, sosyo-ekonomik düzeyi orta ve düşük ailelerin çocuklarına, göç etmiş ailelerin çocuklarına, anneleri tek ebeveyn durumundaki çocuklarla anneleri ev dışında çalışan çocuklara yönelik ücretsiz ya da çok düşük ücretli bir kamu desteği geliştirilmiş olacaktır.
- ***Annelere ve ailelere hizmet:***
 - a. Annelere özgüvenlerini ve toplumsal katılımlarını artırıcı çeşitli güçlendirme destekleri sunulmuş, mevcut hizmet ve imkanlardan

yararlanmalarını artıran danışmanlık hizmetleri verilmeye başlanmış olacaktır.

- b. Anneler ve tüm yetişkin kadınlar, çeşitli bilgilere ulaşmış, özgüvenleri geliştirilerek, çeşitli sosyal aktivitelere katılan ve bu faaliyetleri bizzat yürüten insanlar haline gelmiş olacaklardır.
- c. Anne-çocuk ilişkisinde sağlıklı ve güvenli bir ilişki için gelişme sağlanmış olacaktır.

□ ***İstihdamın artırılması ve girişimciliğin geliştirilmesi:***

- a. Tunceli'de mevcut Kız Meslek Lisesi Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Bölümü'nden mezun ancak kentte istihdam olanağı bulamayan genç kadınlara kendi mesleğinde istihdam olanağı yaratılmış olacaktır.
- b. Zamanla özel girişimciliğe de açılacak bir örnek işletme geliştirilmiş olacaktır.

□ ***Belediye hizmetlerinin geliştirilmesi ve belediyeye devredilecek merkezi devlet hizmetlerini üstlenebilecek kapasiteye çıkarılması:***

- a. Tunceli Belediyesi'nde kent sosyal hizmet ağının doğrudan anne ve çocuklara, hatta çocuklardan annelere ve annelerden çocuklara ulaşabilen hizmet alt yapısı oluşturulmuş olacaktır.
- b. Tunceli Belediyesi'nin yerel yönetimleri güçlendiren kamu yönetimi reformuna uyumunu hızlandıracak birikimine katkıda bulunmuş olacaktır.

9. GEREKÇE:

Yaşadığımız kültür ve erkek egemen sistem içinde kadın ve çocukların birçok ortak yönü bulunmaktadır. Kadınlar erkeklere, çocuklar ise yetişkinlere ait mallar olarak algılanmakta ve yaşamlarını bu çerçevedeki bir toplumda sürdürmektedirler. Annelik rolü de kadın ve çocukları birleştirmektedir. Çocuğun doğumundan, bakımından ve eğitiminden kadınlar/anneler sorumludur. Bu sorumluluk, anne olan kadınların toplumsal yaşama katılımlarını sınırlandıran, çocuklar açısından ise; kendi yaşlarına uygun eğitim kurumlarından yararlanamadan geleneksel yetiştirilme yöntemleri ile büyütülmekle sonuçlanan bir etki yapmaktadır.

Diğer yandan, Türkiye'de, devletin olanaklarıyla sağlanan tek erken çocukluk dönemi eğitim kurumu 5-6 yaş grubu çocukların devam edebildiği anaokulu ve anasınıflarıdır. Gerek kamu ve gerekse özel sektörde, belirli sayıda kadın çalışanın olması halinde açılması zorunlu olan emzirme odası ve kreş sayısı, oldukça sınırlıdır. Kamu sektöründe çalışanlar açısından bu hizmetler ücretsiz değil, düşük ücretlidir. Özel sektör tarafından sunulan kreş ve yuva hizmetleri ise, ancak belirli ekonomik geliri olan ailelerin yararlanabildiği hizmetlerdir. Bu hizmetlerin Anadolu'da yaygınlaşmadığı, büyük şehirlerde ve özellikle çalışan annelerin çocukları için hizmet veren kurumlar olarak düşünülmüş ve gerçekleştirilmiş olduğu bilinmektedir. Bu şartlarda Türkiye genelinde zorunlu temel eğitim öncesi, bir diğer deyişle okul öncesi eğitim kurumlarından yararlanabilen çocuk sayısı çağ nüfusunun ancak % 15'ine erişmektedir.

Buna karşın, erken çocukluk eğitimin önemli olduğu uzun zamandır bilinmektedir. **Erken çocukluk dönemi eğitimi önemlidir, çünkü;**

- İnsanın zeka gelişiminin % 60'ı 0-6 yaş arasında tamamlanmaktadır.

- Erken çocukluk dönemi eğitimi çocuğun anlama ve anlatma becerisini geliştirir.
- Erken çocukluk dönemi eğitimi alan çocuk, duygu ve düşüncelerini daha rahat ifade edebilmekte, sosyal yaşama daha rahat uyum sağlayabilmektedir.
- Çocuğun yaratıcılığının gelişmesinde, erken çocukluk dönemi eğitimin rolü büyüktür.
- Vücudu temiz tutma, diş sağlığı ve diğer tüm öz bakım becerileri erken çocukluk dönemi eğitimiyle kazandırılmakta ya da öğrenilmesi hızlandırılmaktadır.
- Sağlıklı beslenme bilinci erken çocukluk dönemi eğitimiyle daha kolay verilebilmektedir.
- Çocukların hayatları boyunca yaşayacakları "kadın-erkek rolleri"nin temelleri erken çocukluk döneminde atılmaktadır.
- Kişilik temelini atıldığı kritik bir dönem olan erken çocukluk döneminde verilen eğitim, tüm eğitim kademelerinde kendine güveni artırmaktadır.
- Ailenin verdiği eğitim önemli olsa da, tek başına yeterli değildir. Erken çocukluk döneminde eğitim kurumlarında verilen eğitim, çocuğun ilköğretime alışkanlık, değer ve davranış olarak hazır bulunmasını sağlar.
- İlköğretim birinci sınıfına okul öncesi eğitimden yararlanmış olarak gelen çocuk, bu eğitimi almadan gelen çocuktan çok daha başarılı olmaktadır. Örneğin, okuma-yazmaya diğer çocuklardan daha erken başlamakta, dil gelişimi daha ileri ve olumlu şekilde ilerlemiş olmakta, problem çözme, iletişim kurma ve grup içinde yer alma becerileri çok daha iyi gelişmiş bulunmaktadır.

İlaveten, kadın kuruluşları tarafından yapılan çalışmalarda erişilen sonuçlar, şu gerçeklere işaret etmektedir:

- 0-6 yaş erken çocukluk dönemi ile ilgili çalışmalar ileriye yönelik bir yatırımdır. Kültür ve geleneklerin hem pekiştirilmesi, hem de değişmesi anlamında en etkili yollardan biri, erken çocukluk dönemindeki eğitimidir. Seçilen eğitim uygulamalarının çocukların katılımcı yanlarını geliştiren, demokratik karar alma, sorgulama, soru sorma alışkanlıkları kazanmalarına çaba harcayan, eşitlik ilkesine uygun ve ayrımcılık içermeyen etkinlikler olmalarına özen gösterilmesi durumunda, çocuklar yetişkinliklerinde de çok daha büyük olasılıkla katılımcı-demokrat-eşitlikçi insanlar olmaktadır.
- Uzun vadede şiddeti durdurmanın ve ayrımcılığı ortadan kaldırmanın temelini çocuk çalışmaları oluşturmaktadır.
- Kadın çalışmalarında yaşanan şiddet ve ayrımcılığın sonuçlarına, çocuk çalışmalarında ise; şiddet ve ayrımcılığın sebeplerin, ortadan kaldırmaya yönelik çalışmak mümkündür. Yani, çocuklarla çalışmak ve erken çocukluk dönemi eğitimi, şiddetle mücadele açısından, çocuğa yönelik şiddet de dahil olmak üzere, önleyici ve koruyucu destekler bakımından büyük önem taşımaktadır.

Tunceli'de Kız Meslek Lisesinin Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Bölümü olmasına rağmen, bu bölümden mezun olanların birçoğu istihdam imkanı bulamamaktadır. Bunun en önemli nedeni, Tunceli'de, erken çocukluk dönemi eğitimi veren kurumların olmayışıdır. Bu proje ile hem bu alanda istihdam yaratılmış olacak hem de kentte bir örnek oluşturularak özel sektörün de bu alanda gelişme kaydetmesine yol açılmış olacaktır.

Kadınların cinsiyetçilikten kaynaklanan sorunlara karşı bilgilendirilmeleri, bilinçlendirilmeleri, hem kadınların toplumsal yaşama katılımlarını artırmakta hem de aile yapılarını demokratikleştirmekte ve birey olarak kadınları güçlendirmektedir.

Buna karşılık, kadınların bu bilgilere ulaşmasını destekleyen sosyal mekanizmalar çok sınırlıdır. Kadın örgütleri ve kadın merkezleri, bu açıdan son derece önemli mekanlardır. Tunceli'de sadece bir kadın derneği oluşumu bulunmaktadır. O da, henüz oluşum aşamasındadır. Kadın merkezi çalışması ise, planlanmış ancak henüz başlamamıştır.

Tunceli'de kadınlar, kentin eşitlikçi bir kültüre sahip olduğu inancını paylaşmaktadırlar. Bu da, kadınların sorunlarını gizlemelerine yol açan önemli bir etkendir.

Tunceli'de kadınlar, kentin yerleşim itibarıyla dağınık olması ve ulaşım açısından yürüme mesafesindeki alanların çok sınırlı olması nedeniyle, çoğunlukla mahallelerinden dışarıya nadiren çıkmaktadırlar. Bir izin sorunu olmasa bile, kadınların bu tür ulaşım giderlerini karşılayabilecek bütçe imkanlarına sahip olmadıkları bilinmektedir.

Bu şartlarda, kadınlara öncelikle be ilk adım olarak mahallelerindeki kadın odalarında ulaşmak esas olmak durumundadır. Bu odalarda çeşitli programlarla desteklenip güçlenen kadınlar, haftanın belirli zamanlarında Belediye'nin oluşturacağı Kadın Sağlık-Danışma ve Dayanışma Merkezi'ne de gitmeye, o merkezdeki çalışmalara da katılmaya başlayabileceklerdir.

10. PROJE FAALİYETLERİ:

1.ay: Proje Ekibinin Oluşturulması

- proje koordinatör e danışmanının belirlenmesi.
- Tunceli'de kadın derneği ve mahallelerden seçilmiş temsilci kadınlarla toplantı yapılarak projenin tanıtılması, çocuk çalışmalarının amacı, kadın-çocuk çalışmaları bütünlüğü, hedefleri ve metodunun tartışılması.
- Meslek lisesinin yöneticileri, çocuk gelişimi bölümünün öğretmenleri ile toplantı yapılarak, proje ve uygulamada kullanılacak yöntem ve çalışmalar hakkında bilgi aktarılması.
- Çocuk gelişimi mezunu işsiz genç kadınlara çağrı yapılarak, projenin anlatılması, proje öncesinde yapılacak çalışma gruplarına katılımcı olacakların belirlenmesi.

2-3.aylar: Kreş/Yuvanın Fiziki olarak Hazırlanması ve Tanıtım

Çalışmaları (2 ay)

- Kreş/Yuva olacak mekanın bulunması,bakım-onarım çalışmalarının yapılması.
- Mahalle kadın odaları içi mekan arayışının başlatılması.
- Kreş/yuva iç donanımının tamamlanması.
- Kreş/Yuvada tam ve yarım zamanlı çalışacak genç kadınların bir güçlendirme eğitiminden geçirilmesi,
- Kadın odalarında tam ve yarım zamanlı çalışacak genç kadınların güçlendirme eğitiminden geçirilmesi.
- Kreş/yuvada çalışacak kadınların mümkünse bir kadın kuruluşunun ya da bir belediyenin kreşinde 5 günlük bir staj yapması.

- Kadın odalarında çalışacak genç kadınların da çağdaş Kadın ve Gençlik Vakfı gibi toplum merkezi olan bir kadın kuruluşunda ya da Diyarbakır Bağlar Belediyesi kardelen Kadın merkezi gibi bir merkezde staj yapmaları.
- Kreş/Yuva için el ilanı ve broşür hazırlanması ve mahallelerde dağıtılması.

4.ay: Resmi işlemleri tamamlayarak çocuk kabul etmeye başlamak ve ilk mahalle kadın odasının açılış hazırlıklarına başlamak

- Kreş/Yuva için başvuruları almak,
- Seçme kriterlerini belirlemek,
- Kreş/yuva çalışanları ekibine işbaşı yaptırmak.
- Çocukların kreşe/yuvaya başlamasını sağlamak.
- Mahalle kadın odasının yer seçimini yapmak,
- Mahalle kadın odasının bakım-onarım ve donanımını temine başlamak.
- Mahalle kadın odası kayıt ve defterlerinin hazırlanması, üyelik sisteminin kurulması.
- Mahalle kadın odalarında uygulanacak eğitim programları ile malzemeleri hazırlanacak.

5-12.ay: Kreş/yuva devam ediyor.

5-6.aylar: İlk Mahalle Kadın Odasının açılışı, ikinci mahalle kadın odasının hazırlıklarına başlamak.

- Mahalle kadın odasında haftada 2 kez yarımşar gün yapılacak eğitim çalışmaları sırasında, annelerin 2-6 yaşları arasındaki

herhangi bir eğitim kurumuna gitmeyen çocuklarıyla " Beraber Oynama Grubu" oluşturulacak.

- Diğer günler, kadınlardan isteyenlerin katılabileceği kurslar, sinema gösterimleri vb faaliyetler organize edilecek.
- İkinci bir mahalle kadın odasının hazırlıkları başlatılacak, 6çay içinde odanın açılışı gerçekleştirilecek.
- Projenin birinci ara raporu hazırlanacak.

7-8.aylar: İkinci mahalle kadın odasının eğitime başlaması ve

3.mahalle kadın odasının hazırlıklarının yapılıp tamamlanması:

9-10.aylar: 7-8.aylar gibi (4.mahalle odası) ve mahalle odalarında çalışan kadınlar arasında 15 günde bir faaliyetlerin değerlendirilmesi toplantılarına başlanması

- Mahalle kadın odaları açılışlarından sonraki 5.aylarının içinde, mahalleden kadınların oluşturduğu bir mahalle yürütme kurulu tarafından yürütülen faaliyetleri olacak şekilde tasarlanacaktır.

11-16.aylar: 7-8.aylar gibi, 5., 6. ve 7.mahalle kadın odalarının açılması ve değerlendirme çalışmalarının devam ettirilmesi

- Projenin 2.ara raporu 12.ay içinde tamamlanıp sunulacak.

17-18.aylar: kreş ve mahalle kadın odaları sisteminin kurulmasının birinci yıldönümünü kutlama toplantısının hazırlanması, sistemin bütününe sorunlarının gözden geçirilmesi ve proje nihai raporlarının yazılması

11. İŞBİRLİĞİ YAPILACAK KURULUŞLAR:

1. SHÇEK (Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu İl Müdürlüğü)
2. İl Sağlık Müdürlüğü ve AÇSAP
3. Halk Eğitim Merkezi
4. Kız Meslek Lisesi
5. Baro Kadın Hukuku Komisyonu
6. Kadın Derneği
7. İldeki diğer sivil toplum kuruluşları
8. İl dışındaki kadın merkezi ve kreşi olan belediyeler ve kadın kuruluşları

12. ÇALIŞANLAR:

Kreş/yuvada çalışacak ekip:

Kreşin kapasitesi 30 çocuk olarak düşünülmüştür.

Kreşin ücretli olması esastır. Ancak, ücretin sadece beslenme-kırtasiye-temizlik malzemesi giderlerini karşılayacak düzeyde olmasına çalışılacaktır.

Personel;

- 1 müdür (üniversite mezunu)
- 2 eğitimci (Kız Meslek Lisesi Çocuk Çelişimi ve Eğitimi mezunu),
- 1 bakıcı abla,
- 1 aşçı-temizlik elemanı

Mahalle Kadın Odası:

Mahalle kadın odasında yapılacak "birlikte oyun oynama" çalışmasında 1 çocuk gelişimcisi ve 1 bakıcı abla birlikte bulunacaklardır.

Mahalle kadın odasının sorumluluğunu çocuk gelişimcisi ya da Tunceli'deki meslek yüksek okulundan mezun bir genç kadının yapması planlanmaktadır.

14. PROJE BÜTÇESİ (TAHMİNİ, Euro)

Proje Ekibinin Oluşturulması	21.300
tanıtım toplantılarının yapılması	
Proje koordinatörü	18.000
tanıtım toplantıları	500
Proje kırtasiye giderleri	2.000
MKO değerlendirme toplantıları	800
Kreş/Yuva hazırlıkları, mahalle odası hazırlıkları ve tanıtım çalışmaları	27.650
kreş-yuva: bakım-onarım-donanım	15.000
çocuk gelişimcilerin grup eğitimleri	2.500
kreş stajları	2.875
mahalle odası(toplum merkezi) stajları	4.025
el ilanı-broşür çalışması	2.500
kreşin kırtasiye vb giderleri	750
Kreşin açılışı, MKO hazırlıkları	45.250
Çocuk kabul şartlarının tespiti	150
ekibin işbaili yapması	39.000
1.mahalle odası: bakım-onarım-donanım	5.000
MKO kayıt sistemi	100
MKO ilk 4 aylık eğitim programı	250
Kreşin yılsonu sergisi	750
MKO'larının açılışları	53.050
1.odanın açılışı+kadın yürütmesinin kuruluşu	12.050
2.odanın açılışı+kadın yürütmesinin kuruluşu	10.550
3.odanın açılışı+kadın yürütmesinin kuruluşu	8.250
4.odanın açılışı+kadın yürütmesinin kuruluşu	7.550
5.odanın açılışı+kadın yürütmesinin kuruluşu	6.450
6.odanın açılışı+kadın yürütmesinin kuruluşu	5.150
7.odanın açılışı+kadın yürütmesinin kuruluşu	3.050
Proje raporlaması	1.000
1.ara rapor	250
2.ara rapor	250
nihai rapor	500
TOPLAM	148.250
Öngürlemeyen giderler	7.413
GENEL TOPLAM	155.663

Ek-1: Kreşin hazırlık giderleri**24.825
YTL**

Sandalye (MDFLAM)	35 Adet	525
Masa (MDFLAM)	7 Adet	700
Vestiyer-ayakkabılık	Giriş ölçüsüne göre	5.000
Elbise dolabı	12 Adet	1.080
Halı	Duvardan duvara	1.080
Mineflo	Lavabolar dışında her yer	270
Perde	Oda sayısına göre	500
Yer Minderi	35 Ad.	350
Mutfak Malzemesi	3 takım 12 kişilik yemek takımı, 3 takım 12 kişilik çatal-bıçak takımı, 2 takım bıçak takımı, 40 su kupası, 40 süt bardağı, 12 kişilik çay takımı	900 450 125 75 75 50
Buzdolabı	1 Adet	750
Fırınlı Ocak	1 Adet	400
Elektrik Süpürgesi	1 Adet	350
Bulaşık Makinesi	1 Adet	350
Çamaşır Makinesi	1 Adet	400
Oyuncak	Farklı amaçlara uygun her türlü eğitici materyal, tahta, boyalar, kağıtlar, kesme makasları	2.000

	vs.	
Bina Tadilat ve Boyama	Odaların çocuklara uygun hale getirilmesi	5.000
Lavabo ve klozetler	Çocuklara uygun büyüklükte ve sayıda	1.000
Tesisat onarım	Elektrik, su tesisatı için her türlü bakım onarım	750
İdari büro malzemeleri	Masa, sandalye, 3-4 koltuk, sehpa, telefon, faks, bilgisayar, çocukların dosyaları, dosya dolabı, malzeme dolabı	2.645